

Večernik

»JUTRA«

Leto I. (VIII.), šte. 156

Maribor, torek, 8. novembra 1927

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem črt. zav. v Ljubljani št. 11.400
Polja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 465

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Ogled po tarifi
Oglašje sprejema tudi oglašni oddetek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nervoznost v Rimu

BORDRERO SE NE VRNE VEČ V BEOGRAD? — TUDI ANGLIJA POSTA LA NAPRAM ITALIJI HLADNEJŠA.

PARIZ, 8. novembra. Vse tukajšnje časopise se obširno bavi z bližajočim se podpisom prijateljske in arbitražne pogodbe med Jugoslavijo in Francijo in naglašajo, da se Francija ne straši nobenih groženj rimskih imperijalistov. Podpis pogodbe z Jugoslavijo je najboljši odgovor na demonstracijo italijanskega vojnega brodovja pred Tangerjem. Italija naj se zaveda, da Francija ni brez zaveznikov. Rimska nervoznost ob podpisu pariške pogodbe je najboljši dokaz, da so dalekosežnost pogodbe spoznali sedaj tudi v Rimu.

BEOGRAD, 8. novembra. Italijanski poslanik general Bodrero, je bil sinoči pred svojim odhodom v Rim dve uri pri zunanem ministru dr. Dimkoviču, ki ga je oficijelno obvestil o bližajočem se podpisu jugoslovansko-francoske pogodbe. Kakor se zatrjuje v diplomatskih krogih, se Bodrero ne vrne več na svoje mesto, ker so tamkaj nezadovoljni z njegovim delovanjem. Kot njegov naslednik se imenuje bivši italijanski poslaniški oprav-

nik v Beograd in sedanji generalni konzul v Monakovem, Summonte.

LONDON, 8. novembra. Tudi tukajšnji listi se temeljito bavijo s francosko-jugoslovansko pogodbo in opozarjajo, da so radi najnovejše italijanske zunanje politike potrebni revizije tudi politični odnosi Anglije napram Italiji. Angleški diplomatični krogi smatrajo pariško pogodbo kot instrument za zaščito miru na Balkanu, na drugi strani pa pomeni pogodba pomolom fašistovske imperijalistične politike na Balkanu. Neki vodilni angleški politik se je izrazil, da bo Anglija že v kratkem revidirala svoje odnose napram nekaterim državam, posebno napram Italiji, ki je zlorabljala angleške simpatije za svojo imperijalistično politiko. Anglija je prišla sedaj radi italijanske demonstracije pred Tangerjem v zelo mučen položaj in tudi ne odobrava pohlepa Italije po Albaniji. Značilno je tudi, da je angleški poslanik v Sofiji nasvetoval bolgarski vladi kot edini izhod sporazum z Beogradom, ker Anglija ne odobrava italijanske balkanske politike.

Otvoritev obmejno-prometne konference v Mariboru

VPRAŠANJE SKUPNIH OBMEJNIH KOLODVOROV V MARIBORU, DRAVOGRADU, NA JESENICAH IN V RADGONJ. — IZVOLITEV PREDSEDSTVA.

Danes dopoldne se je pričela v Mariboru konference delegatov avstrijskih zveznih železnic in jugoslovanskih državnih železnic v svrhu ustanovitve skupnih obmejnih kolodvorov v Mariboru, Dravogradu, na Jesenicah in v avstrijski Radgonji.

Zborovanje je otvoril v kazinski dvorani veliki župan mariborske oblasti g. dr. Schaubach, ki je v imenu vlade pozdravil avstrijske goste in naše delegate ter v našem in nemškem jeziku želel konferenci obilo uspeha. Nato je izrekel pozdravne besede gostom mariborski župan in predsednik oblastnega odbora g. dr. Leskovar, povdarjač, da bo imel pač Maribor največ koristi od skupnega obmejnega kolodvora. Obe delegaciji sta javili svoje predloge glede sestave predsedstva in so bili imenovani v prezidij plenuma naslednji gospodje: predsednik veliki župan g. dr. Schaubach in člani: za Avstrijo: min. svet. dr. Lubenik, za Jugoslovane: šef odseka v generalni direkciji železnic v Beogradu g. Bohanovsky ter mariborski župan g. dr. Leskovar. Zapisničarji so: višji inšpektor g. Hassler z Dunaja, višji revident z.

Furlan iz Ljubljane in višji uradnik generalne direkcije v Beogradu g. Jošt.

Po prečitaniu dnevnega reda, predložene po avstrijski delegaciji in brez sprememb sprejetega po naših zastopnikih se je vršila daljša debata o razdelitvi poslova na posamezne sekcije konference. Občevalni jezik na zborovanju je nemški. Naši delegati so predlagali ustanovitve šest sekcij. Avstriji so bili za manjše število. Po vsestranskem pojasnjevanju glede kompetenc posameznih sekcij je bil sprejet kompromisni predlog ter je bilo sestavljenih pet sekcij.

Prva največja je železniška sekcija v ožjem pomenu, ki jo tvorijo vsi železničarji, druga je carinska, v kateri imajo Avstriji dva člana, Jugoslovani enega, v tretji, policijski, so 3 Avstriji in 3 naši, v četrta poštna sekcija 2 Avstriji in 2 Jugoslovani ter v peti, veterinarski po eden od obeh delegacij.

Malo pred poldnem je predsednik zaključil prvo plenarno sejo konference in povabil posamezne sekcije na konstituiranje in določitev podrobnega dela ob treh popoldne v oblastni dvorec. Avstrijsko delegacijo tvori 24, našo pa 29 odličnih strokovnjakov železničarstva, carine, pošte, policije in veterinarstva.

Ogromna poneverba v Mariboru

Golob in njegov pomagač aretirana v Wildonu.

Včeraj smo poročali o drzni poneverbi 19letnega uradnika Helmuta Goloba, ki je oškodoval firmo Schmidt za 150.000 Din. Z denarji pa je razpolagal le dva dni, kajti njegovo pustolovščino je včeraj policija zaključila na nepričakovano hiter način.

Golob Helmut, ki je bil pri tvrdki Schmidt zaposlen štiri leta, je s poneverjeno vsoto pobegnil v Avstrijo. Takoj po prijavi na mariborski policijski so bila brzotvorno obveščena oblastva v Gradcu, na Dunaju in v Berlinu. Uvedena preiskava je tudi ugotovila, da je bil pri Schmidtju zaposlen delavec Karol Harner, ki je bil Golobov prijatelj in je dan pred zločinom govoril v pisarni z Golobom, kar je vrglo tudi nanj sum. V mariborskem uradu za izdajo potnih listov se je doznalo, da je Harner prosil za potni list 10. oktobra, Golob pa 11. oktobra. Oba sta prosila za dovoljenje potovanja v Nemčijo, Avstrijo in na Češko-

slovaško, kar priča, da sta že dali časa pripravljala tatvino. Potne liste sta dvignila 26. oktobra, ki sta se jih pri pobegu v Avstrijo tudi poslužila.

Avstrijske oblasti so takoj pričele zasledovati ubežnike. V Gradcu se je zvedelo, da je Golob prenočil v hotelu »Schwann«, kjer je pustil pismo naslovljeno na Karla Harnerja, v katerem mu sporoča, naj potuje v Gröbming, kjer se bosta sestala. Istočasno je pisal iz Gradca tudi gospej Schmidtovi in ji sporočil, da je v Gradcu srečno prispel in da bo z naslednjim vlakom nadaljeval potovanje v Budimpešto. Namen obeh pisem je bil ta, da bi se sled za defraudantom zabrisala in da bi zasledovanje zavedlo v napačno smer.

Golob, ki je vso zadevo skrbno pripravil, pa je bil toliko nepreviden, da je z denarji preveč razsipaval. Graške mu šoferju, ki ga je iz Gradca odpeljal v Wildon, je plačal za vožnjo celih 8000 Din, kar ga je tudi izdalo. Kmalu za tem je bil po graških kriminalnih uradnikih v Wildonu aretiran. In bo prepeljan v Maribor. Pri njem so našli 83.000 Din.

Ko je njegov sodružnik Harner zvedel za usodo svojega dobrotnika — Golob mu je namreč izplačal 40.000 Din, se je ustrašil dolgih prstov pravice in je pribežal v Maribor, kjer se je javil sam policiji. Denarja je imel še 37.000 Din, dočim je ostanek porabil za nabavo kratke zimske suknje.

Razen tega se je ugotovilo, da je bil na dan pobega pri Golobu brat aretiranega Harnerja. Osumljen, da je tudi on udeležen pri poneverbi, ali da jima je pomagal pri pobegu, je bil tudi aretiran v svrhu zasliševanja.

Tako klavrno je končala velikopotezno zasnovana pustolovščina, o kateri so ljubitelji avanturističnih dogodovčin pričakovali mnogo več.

Matija Prosekar †

Med Dravo in Vrbskim jezerom se vleče od Grabštana do beljaške okoličice par sto metrov visoko gričevje z različnimi imeni; nad Kotmaro vasjo se imenuje Plešivec.

Na tem prijaznem hribu je dolga leta domoval včeraj pokopani Matija Prosekar. Matija je bil posebne vrste mož zaveden, zelo naobražen, skozi in skozi naroden in plemenit značaj. Nikdar in pred nikomur ni skrival svoje narodnosti, tudi ne, če je vedel, da mu bo to prineslo še tako veliko materijalno škodo. Komaj 30 let star je bil že županom izvoljen v Kotmarji vasi, kjer je županoval skozi dve dobi. Po njem, do l. 1919 kotmaravas ni več imela narodno-zavednega župana. In čudno, dasiravno je vsak poznal njegovo prepričanje, mu noben človek ni odrekal osebnega spoštovanja.

Pogreba v pondeljek se je udeležil občinski svet in mu podaril vence, šolska mladina, drobna in snažna slovenska deca, ki nam je mimogrede »Grüss Gott« klicala v pozdrav. Zastopano je bilo Politično društvo koroških Slovencev po poslancema dr. Petku in župniku Starcu iz Hodiš, ki se je na grobu poslovil od njega in ga slavil kot moža poštenjaka in pravega narodnjaka najčistejšega značaja.

Predno končam tele vrstice, naj še omenim o ranjku, da je bil tudi on v

vojni obsojen na vislice. Radi besed »ko bi kmetije žita ne dali, bi pa hitro bilo konec vojne«, je bil obsojen Prosekar na vešala. Kakor mi je pozneje pravil, se je pri tej obsodbi pri vojaškem sodišču zgodila neljuba pomota. Vojno sodišče je že prej imelo določene smrtnne kandidate. Akti in imena teh nesrečnikov so bili na enem, drugih manjših udeležencev pa na drugem kupu. Nevarnejši ko Prosekar je bil na vsak način Grafenauer. Ta je bil določen za vislice, Prosekar pa za več let težke ječe. Slučajno pa je Grafenauerjev akt bil položen k manj »hudim«, Prosekarjev pa k bolj »težkim« in tako je ušel Grafenauer gotovi smrti, Prosekarja pa so po šestih mesecih brez vsega izpustili na prosto. Okusiti pa je moral, kaj se pravi biti po nedolžnem — na smrt obsojen.

Njegova na samem stoječa hiša se vidi na daleč okoli. On je imel prvi slovensko trobojnico, ki je ob vsaki narodni priliki vihrala na velškanskem drogu in kajpak izzivala nemškutarijo. Mož je bil pri vsaki veliki narodni priložnosti, naj je bila ta že v Zagrebu, Ljubljani ali v Pragi. Vedno pa je na svoje stroške revnejše Korošce jemal na take ovacije seboj. To je bilo seme, ki ga je sejati dolga leta iz prijaznega Plešivca.

Prosekarja danes ni več, naj mu bo lahka slovenska zemlja koroška, katero je ljubil nad vse.

I. Arnuš.

Kino Union

Predprodaja vstopnic dnevno

Danes v torek, 8. novembra svečana premijera velefilma

L * J * U * B * A * V

v glavni ulogi: ELIZABETA BERGNER

Prekaša daleč »Belo sestro«.

Grandiozno delo z nenadkriljivim umetniškim uspehom. Največja filmska tragedija sveta!

Telefon 329

Četrto turistovsko zavetišče na Pohorju

NOVA KOČA NA JEZERSKEM SEDLU. — CENTRALNA TOČKA ZA ZAPADNEGA POHORJA. — NAJIDEALNEJŠE IZHODIŠČE ZIMSKIH ŠPORTNIKOV.

Naše Pohorje, ki je v turističnem letoviškem oziru zaslovelo daleč preko mej Slovenije, je imelo doslej tri važna planinska oporišča: Mariborsko kočo, Ruško kočo in Klopni vrh. Porast obiskovalcev, domačinov in inozemcev, zlasti pa zanimanje za zapadni, do danes le malo obiskovani, toda po naravnih krasotah mikavnejši in bogatejši del, pa je ustvarilo potrebo novega oporišča, ki bi naj omogočilo obisk tudi v zapadnejših predelih.

Agilna Mariborska podružnica SPD si je nadela težavno nalogo, da zgradi poleg že obstoječih pohorskih zavetišč, tudi četrto, ki bo zmanjšalo nedostatek in zadostilo naraščajočo potrebo. Dolgo je snovala načrte in pripravljala sredstva, minulo nedeljo pa je bil storjen odločilni korak k uresničenju sanj in želja mnogih turistov, ki se bavijo s smučanjem. Iz Maribora je pod vodstvom predsednika dr. Seniorja odšla komisija, ki je izbrala prostor in določila lego za to velevažno zavetišče, katero prične graditi v najkrajšem času.

Po dolgotrajnem posvetovanju in ugotovitvi na licu mesta, se je komisija, upoštevajoč vse — tudi najneznatnejše — okoliščine, zednila za prostor na Ribniškem sedlu. Nova turistovska koča bo stala v višini 1530 m na južni strani sedla, približno 50 m pod robom med Jezerskim in Črnim vrhom, strešja od Ribniškega jezera. Po dosedanjem načrtu bo koča oskrbljena vse leto in bo imela 40—50 postelj, kar bo brez dvoma v znatni meri dvignilo obisk in smučarjem omogočilo tudi večje skupne izlete in prireditve.

Ribniško sedlo je centralna točka zapadnega Pohorja. Ima izredno ugodno lego in je lahko dostopno z vseh strani. Divna okolica in idealen teren za smučanje mu dajejo izredno vrednost in povečujejo pomen, ki mu ga je dodelila narava kot prehodu iz Dravske v Mišinsko dolino.

Dostopi so izredno ugodni. Iz Ribnice se prispe v štirih urah zmerne hoda,

ako pa se posluži turist ozkotirne kamnoseške železnice, rabi od kamnoloma (pohorski granit) do sedla le dve uri. Z juga vodi dohod od Mislinja po Mislinjski dolini in za prehodi turist v treh urah. Ako pa uporabi Bergerjevo električno železnico, rabi do sedla le eno uro. Z zapadne strani iz Slovenjgradca preko Velike Kope traje pot 4 ure, z vzhodne strani pa se z lahkoto prispe od koče na Klopnem vrhu v 4 in pol urah.

Z Jezerskega vrha, pod katerim bo stala planinska koča, se nudi krasen razgled v temna počelja smrek in borovja. V daljavi je videti Kamniške in Mozirske planine. Kozjak s Sv. Duhom in Pongracem pa leži na severni strani kakor na dlani. Sploh je omenjena točka najidealnejše mesto za turistovsko zavetišče, kot križišče važnih poti in izhodišče najzanimivejših pohorskih steza. Načrtu SPD je prebivalstvo Ribnice in Brezna jako naklonjeno in kaže obilo zanimanja. Uslužnost grofa Thurna, ki je dal zemljišče, kjer bo stala koča, za dolgo dobo v zakup, pa je neprecenljiva. Komisiji, ki je pod vodstvom predsednika dr. Seniorja določila teren, sta poleg odličnih funkcionarjev SPD prisostvovala Thurnov gozdni upravitelj Pleiner in gozdar Primožič. Komisije so se udeležili tudi uzledni turisti in propagatorji turizma gg.: dr. Šnuderl, Golubovič, Strašnik, kot gradbeni ekspert pa je sodeloval tudi inž. Jelenc, ki bo izdelal načrte za bodoče planinsko oporišče. Imena članov komisije jamčijo, da bo delo, ki ga v kratkem prične realizirati, izvedeno s tako skrbnostjo, da bo nudilo turistom udobno zavetišče in v znatni meri dvignilo že itak veliko zanimanje za naše Pohorje. Za izvedbo velikopoteznega načrta pa je potrebno sodelovanje vse javnosti, ki bo z gnetimi prispevki priskočila čim skorajšnji izvedbi velike ideje na pomoč. Podprimo stremljenja naših planincev in dvignimo tujski promet, ki je eden najvažnejših faktorjev našega skupnega narodnega gospodarstva.

Narodno gledališče v Mariboru

REPERTOAR:

Torek, 8. novembra ob 20. uri »Pygmalion« ab. D. Kuponi.
Sreda, 9. novembra ob 20. uri »Bajadera« ab. A. Kuponi. Znižane cene.
Četrtak, 10. novembra ob 20. uri »Školjka« ab. D. — Kuponi, zadnjikrat.

Novosti iz Apaške kotline

V minulo J. Krällu v Segovcih je bil doli časa zaposlen 26 letni mlinski pomočnik Ignacij Čuš iz Polenšaka pri Ptujju. Spočetka je bil vester in marljiv delavec, zadnje čase pa se je izneveril in začel iz mlina krasti večje in manjše količine moke in žita. Po njegovi lastni izjavi je delal to na prigovarjanje Ivana Vamuša in Ivana Tropenauerja, ki sta postala obenem odjemalca ukradenega blaga. V noči od 5. na 6. t. m. je Čuš zopet odnesel 63 kg pšenice in spravil blago v Vanuševi hiši. Kräll je kmalu zvedel za tatvino in jo prijavil orožnikom, naka je bil Čuš aretiran. Tatvino je priznal in izjavil, da je prejel od omenjenih za pokradeno blago Din 566. Orožništvo je poslalo ovadbo sodišču, kjer se bodo morali zagovarjati sedaj vsi trije.

25letni Ivan Cer, hlapec v Segovcih, je šel v nedeljo popoldne na obisk k svojim staršem. Ko se je zvečer vračal, sta mu prišla nasproti viničarska sinova Franc Kocbek in Josip Trstenjak, oba stanujoč v Plitviškem Vrhu. Vprašala sta ga, ali ima pri sebi nož ali kako drugo orožje. Ko sta dobila negativen odgovor, ga je pričel Kocbek obdelovati z nožem in ga ranil na hrbtu in desni roki. Zdravnik je ugotovil lahko telesno poškodbo, napadalca pa je prijavil orožnikom.

Aeroklub v Mariboru

Razvoj zrakoplovstva v zadnjih letih nas overava, da bo v doglednem času tvorilo zrakoplovstvo izredno važen faktor zlasti v svetovnem, pa tudi v lokalnem prometu. Maribor ima po svoji geografski legi izredno ugodno priliko, da postane zrakoplovno-prometna postaja za promet med sosednjimi državami, pa tudi kot zaključna točka v zrakoplovnem prometu naše države, ni dvoma, da bi se renome našega mesta z zrakoplovno postajo dvignil daleko preko mej naše države, pa tudi za celo področje mariborske oblasti bi taka postaja imela mnogo koristi.

Zaljubljen naš poziv, da bi se gospodarski krogi tukajšnega območja pridno udeleževali pri podpisovanju delnic društva za vazdušni saobračaj v Beogradu, ni našel zasluženega odziva, kar je pripisovati zlasti dejstvu, da naša publika o pomenu zračnega prometa ni dovolj poučena. V ta namen bi bila ustanovitev posebnega aerokluba za Maribor, odnosno za mariborsko oblast nujno potrebna, ker bi se potem tega društva mogla izvršiti primerna propaganda za zrakoplovno štacijo Maribor, pa tudi nabirati denarna sredstva za nakup lastnega letala. Tudi v drugih mestih naše države so slične akcije rodile izredno zadovoljive uspehe ter nas more to dejstvo le vspodbujati, da začnemo z intenzivnim delom na tem polju.

Svest si izredno velikega pomena razvoja avijatičarstva v obče, pa tudi v pospeševanju modernizacije tuiskega prometa čast je Tujsko-prometni zvezi dati inicijativo za ustanovitev posebnega društva »Aeroklub Maribor«, ter prosimo vse zainteresirane, da stopijo v stik z merodajnimi faktori radi čimprejšnje realizacije tega predloga.

Mariborski in dnevni drobiž

Georges Blondel v Mariboru

Jutri, ob 14.48, prispe v Maribor z zagrebškim brzim vlakom veliki priatelj našega naroda, Georges Blondel, profesor pariške visoke šole za politične vede in znan strokovnjak za narodno-gospodarska, posebno pa za agrarna vprašanja. Prepotoval je že celo vrsto evropskih držav, da prouči njihov gospodarski položaj in mednarodne industrijske in trgovske zveze. Kot dober pozna valec ekonomskih razmer naše domovine je že ponovno z velikim uspehom predaval v Beogradu in Zagrebu. Ravno pred kratkim ga je med predavanjem v Skoplju prekinil tamkajšnji italijanski konzul, češ da naj ne vpleta v predavanje italijanske balkanske politike. Toda italijanskemu konzulu je priredilo občinstvo v odgovor tak kraval, da je moral oditi iz lokala.

Prof. Blondel se je rade volje odzval vabilu mariborskega francoskega krožka, da naj pride predavati tudi v Maribor. Govoril bo jutri, dne 9. t. m., ob 20. uri v Vesni: Aškerčeva ulica šte. 9, o gospodarstvu povojne Evrope in posebno o vlogi, ki jo ima Francija pri ustanavljanju velike, dobro urejene evropske gospodarske skupine in o medsebojni gospodarski odvisnosti posameznih držav. Ker so ta velevažna za bodočnost naše mlade države, se nadeja odbor Cercle français v Mariboru, da bo občinstvo, posebno industrijski in trgovski krogi, pokazalo z obilnim obiskom zanimanje in razumevanje za to prireditev. Profesor Blondel, ki slovi kot izbrani predavatelj, bo predaval francoski, na prijateljskem sestanku po predavanju pa se bodo dajala pojasnila tudi v slovenskem in nemškem jeziku.

Današnja seja srezkega odbora SDS

se ne vrši v »Unionu«, temveč v tajništvu S. D. S. — Predsednik.

Ustanove za uboge onemogle obrtnike in trgovce.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za leto 1927 za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove 26 ustanov po 150 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 2. decembra 1927. Priloži naj se jim ob občinskem in župniškem uradu potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prošilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Kálmán: »Čardaška kneginja.«

Ta opereta je bila na repertoarju skozi dve sezoni in sicer 1923-24 in 1926-27 ter je skupno doživela 17 predstav. Letos je prišla na novo na oder in se je v nedeljo prvič proizvajala. Bistveno je ostala zasedba lanska. V vlogi feribadžija smo videli tokrat gosp. Groma. Režijo je vodil g. Rasberger in glasbeni del g. kapelnik Herzog. Videlo se je, da je prišla nedeljska publika na svoj račun in se je prav dobro zabavala. Gledališče je bilo napolnjeno. H. D.

Uspešno človekoljubno delo v Guštanju.

Podružnica Rdečega križa v Guštanju bo v kratkem ustregla velikim potrebam industrijskega kraja z rešitvijo avtomobilom. Pod vnetim in poživljenim vodstvom predsednika dr. Erata in tajnika Rajka Kotnika razvija ta podružnica veliko človekoljubno in kulturno delovanje. Letos je bila zanimiva hišijska razstava, čisto se vršijo predavanja, uvedle se bodo pa tudi priznane nagrade za najboljše razvite in oskrbovane dojenčke po takem sistemu, da bodo nagrad deležne le revne matere, kar bo v najboljšo vzpodbudo k pravilni negi novorojenčkov tudi v hišah, ki so še vdane starij vrazam in ki še ne iščejo prave pomoči pri porodih. —

Nabiralna akcija Jugoslovenske Matice.

Seja odbora za nedeljsko nabiralno akcijo se vrši v torek, dne 8. novembra ob 20. uri v prostorih Jugoslovenske Matice, Slovenska ulica. Prosi se, da se delegacije vabljenih društev sestanka sigurno udeležijo.

Premestitev slaničarjev.

Mestni občinski svet mariborski je v svoji seji dne 28. oktobra sklenil, da se slaničarji premestijo iz Koroške ceste na Vojašniški trg, ako ta ne zadostuje, na Vodnikov trg ter v Strossmajerjevo in Orožnovo ulico. Ta sklep stopi v veljavo v soboto, dne 12. t. m. —

Nova lekarna v Šmarju pri Jelšah.

Mag. pharm. g. Srečko J. Depedet, urednik »Farmaceutskega Vestnika« v Zagrebu, namerava ustanoviti novo lekarno v Šmarju pri Jelšah in je že za prošil za tozadevno koncesijo.

Potne olajšave iz Čehoslovaške.

Znano je, da se pogaia Čehoslovaška z več državami za odpravo potnih viz, da bi tako olajšala trgovska pa tudi turistična potovanja svojih državljanov po Evropi. Po poslednjih poročilih iz Prage, bodo s 1. januarjem 1928. ukinjena potna viza tudi med ČSR in Italijo.

Iz trgovskega sveta.

V trgovinski register se je vpisala nova firma »Hed«, hmeljska eksportna družba z. o. z. v Žalcu. — Izbrisala se je firma Albrecht & Strohbach, tovarna kisa, likerjev in esene v Mariboru, ker se je razdružila. — V združni register se je vpisala »Združna elekarna« v Beltincih.

Tovarna sredi Mlinske ulice

se gradi s polno paro, dela se do poznega večera in tudi ob praznikih, sosedje so pa v velikih skrbih pred obratom, ki bo naenkrat začel z velikim ropotom in hrupom. Bojé se, da ne bi bilo tako, kot je v Linhartovi ulici, kjer se prebivalci tovarni sosednih hiš ne morejo več spoznavati brez kričanja. Na zadnji občinski seji je bilo rečeno, da še ni izdano obratno dovoljenje, ljudje se pa čudijo, kako se more potem s toliko naglico pripravljati velik obrat sredi tesne ulice. Da tovarna na takem mestu ne bi delala neprijetnosti, ne more nihče verjeti. —

Dijaki — smučarji!

Jutri, v sredo, ob petih popoldne, na gimnaziji sestanek vseh dijakov-smučarjev! — Načelnik. —

Požar pri Jarenini

Danes ob poldevetih je bil javljen požar med Jarenino in Sv. Marieto. Mariborski gasilci so se takoj odpeljali na pomoč. —

Nesreča pri kanalizaciji.

Delavec stavbinskega podjetja Accetto 22letni Konrad Čuš iz Vrtnice ulice si je včeraj pri kanalizacijskem delu v Koroševi ulici zlomil roko. Nanj se je vsu la nakupljena zemlja ter ga podrla na tla. —

Iz ptujske sirotišnice pobegnili.

Pohabljeni Martin Ros, ki je stano beračil na Aleksandrovi cesti v Mariboru, je bil sporazumno s pristojno občino in mariborskim magistratom izročen v ptujsko hiralnico. V nedeljo pa se je zopet pojavil na ulicah. Bil je aretiran in je pri zaslišanju izjavil, da je 1. t. m. pobegnil iz hiralnice, ker se mu je slabo godilo. Izročen je bil sodišču, ki ga bo zopet vrnilo v hiralnico.

Prijet tat.

Včeraj je bil v Maribor priveden letni brivec Mirko Mlakar, ki ga zasleduje žandarmerijska stanica Marenberg, kjer je 22. julija ukradel svojemu delodajalcu Vekoslavu Bratušu 800 Din gotovine. Oddan je bil sodišču. —

Rekordno število aretirancev.

Danes so policijski zapor prenapolnjeni. Prenočilo je skupno 24 aretirancev, kar je brez dvoma preseglo celo največjo frekvenco v domači kriminalistiki. —

Večerni kuharski tečaj za odrasle se prične 14. novembra na zavodu »Vesna« v Mariboru. Informacije se dobijo dnevno od 10.—11. ure pri ravnateljsstvu. —

1557

Egipčan čudotvorec

ALI-BEN-ALI

v sredo v Veliki kavarni

Nekaj o okultni vedi

M. MÖKE. NAJBOLJ NADARJENI JASNOVIDEC SEDANJE NEMČIJE.

V zadnjih dvestih letih se veliko število znanstvenikov, polznanstvenikov in tudi neizobražencev bavi z okultizmom, t. j. z manj ali več posrečenimi poizkusi, spraviti živega človeka, navadno s pomočjo v hipnotičnem spanju naha- jajočega se posrednika (medija), v stik z dušami umrlih. Rabim besedo »poizkus«, ker se štejem v trop onih nešte- tih nevernih Tomažev, ki smatrajo vse to stremljenje za neizvedljivo in vse »posrečene« poizkuse za sleparstvo. Kolikokrat je evropsko in tudi ameriško časopisje prineslo vest, da je uspelo razkrinkati ta ali oni »sloviti« medium, ki je s pomočjo fizike, kemije in lastne telesne spretnosti leta in leta vodil za nos zdravnike, profesorje, kriminaliste itd. Toda prav vse tudi ni treba, da bi bila sleparija in mogoče je...

Ena veja okultne vede je jasnost, ki se pojavlja s tem, da človek, ki je v vi- sokih meri obdaren s takozvanim šestim čutom, vidi in čuje in čuti stvari, ki jih navadni zemljan ne opazi in sicer stvari, ki se vrše v sedanosti, preteklosti in bodočnosti.

Dandanes govori vesoljna Nemčija o svojem jasnovidcu Maksu Moeckerju, ki je sam medicinec in dušeslovec in ki s svojimi začudenimi vrednimi poizkusi celo najbolj zakrknjenega izvernika spravila vsaj v — dvom. Mož govori o svoji osebi, svojih doživljajih in poiz- kusih približno tako-le:

Že v svoji mladosti sem predvidel in usnil marsikaj in sicer na tak način, da se mi je kar čudno zdelo. Skomizgal sem v takih slučajih z rameni in pri- soval vse golemu naključju. Šele po vojni, ko sem se začel resno baviti z okul- tično vedo, sem postal nase bolj pozo- ren, osobito zato, ker sem videval do- godke v preteklosti, sedanosti in bodo- nosti brez posredovalca — medija, pač pa kar iz samega sebe. Nekaj slučajev.

Nekoč grem kot gimnazijec, s tovariši veselo kramlajoč, v šolo. Kar naenkrat vidim pred seboj v zraku belo postavo, ki mi z roko energično ukazuje: Stoj! Ustavim se in z menoi soščolci. V tem trenutku pade dva metra pred nami ve- lik kos ometa izpod strehe visoke hiše. Ubil bi nas bil, da se nismo ustavili.

V vojni sem predvideval nevarnosti.

Nekoč ležim na francoski fronti bolan v lazaretu. Pa vidim s svojimi duševnimi očmi velike, obokane vinske kleti in čutim namero svojega voda, da se tam zakloni pred sovražnim topovskim o- gnjem. Čutim pa tudi, da so oboki pre- slabi in da proti mojemu vodu smrtna nevarnost. Mesto domov na okrevanje se podam takoj na frontni oddelek, ki mi je bil popolnoma nepoznan in svarim svoje pred slabim kritjem; drugega dne so bile kleti v razvalinah.

Danes sem zmožen čitati imena na vizitkah, ki se nahajajo v listnicah meni neznanih ljudi, uganem predmete, ki se nahajajo v zavojih nele v bližini, mar- več tudi jako daleč in za vse to ne ra- bim dolgega, resnega in koncentrirane- ga premišljevanja, pač pa mi je kar na- enkrat, kakor blisk, vse jasno.

Še nekaj overovljenih slučajev.

Na vseučilišču v Würzburgu me pra- ša profesor za sodno medicino dr. St. kake posebnosti se bodo našle v telesu mrtveca, ki je ležal pred nami na mizi. Takoj mu odgovorim: Ti in ti nenava- dni pojavi se bodo pokazali v spodnjem delu trebušne dupline. Raztelesenje je dokazalo istinitost mojih navedb.

V trgovino molega znanca stopi meni neznana oseba. Ne da bi vprašal mlade- niča, kaj želi, mu ponudi okvir goto- ve velikosti. Rečem mu: »Ta okvir« bo ravno prav za sliko, ki jo imate v tem le žepu in ki predstavlja Vas in Vašega prijatelja kako se kopata v reki Renu. Mož je bil čisto zmeden, plačal je molče okvir in odšel.

Strahovi smrt prvih kristijanov sem živo opsoval župniku v Würzbur- gu, ko mi je kazal meni dotlej nepoznan, precej velik, zlat stinski križ. Opozoril sem ga, da se da zadaj odpreti in da se nahajajo v odprtini relikvije treh mo- škah in dveh žensk. Mož je križ odprl, moje navedbe so se izkazale kot resni- čne. Papežev pečat in razni podpisi so pričali, da sem povedal resnico.

Maks Moecke zatrjuje, da hoče svoj nenavadni dar jasnovidnosti upotrebiti v blagor človeštva.

Ali se je tudi kakemu čitatelju teh vr- stic vsaj omajalo prepričanje, da so o- kultizem in vse njegove veje le prazne marnje?

Usodna zmeta prevaranega soproga

V Parizu se je dogodil na trgu Lefe- bru te dni nenavadno krvav dogodek. 25letni inženjer Largetau je stopil ob 9. dopoldne iz kolodvora, ko je nenadoma stopil k njemu neki mladenič in ga raz- borjeno vprašal: »Ali si ti Marcel?« In- ženjer je zanikal in hotel nadaljevati svojo pot, misleč, da ima opraviti z u- mabolnim človekom. Toda neznanec je nadaljeval: »Že dve leti zapeljuješ mojo ženo in zkorisčaš njeno slabost. Do- volj je tega!« V tem trenutku je zgrabil za samokres in oddal dva strela. Inžen- jier se je takoj zgrudil mrtav na tla. Ubijalec je bil 36 letni delavec Alfonz Clion, ki je pri zasliševanju izjavil: »Nisem mogel več prenašati takega živ- ljenja. Moja žena je bila že dve leti Mar celova ljubica. Ponovno me je prosila, na ji oprostim, kar sem tudi storil. To- da že čez par dni je zopet pobegnila k svojemu ljubčku. Brez njega ni mogla živeti«. Policija spčetka ni vedela, ali ima pred seboj slaboumnega človeka, ali navadnega simulant. Kmalu pa se je izkazalo, da je ubijalec govoril resni- co. Bil je namreč trdno prepričan, da je bil ubiti inženjer ljubček njegove žene, natakhar Marcel. Ko so ga privedli pred truplo, pa je obupno kričnil. Uvidel je namreč, da je ubil nedolžnega človeka.

Caruso in Mascagni.

Ko je pred leti pel Caruso v milanski Scali vložil Radamesa, so njegovi zavid- livci zatrjevali, da spada Carusov glas že v preteklost. Nekdo se je po pred- stavi celo izrazil: »Ta človek ima krpo v grlu!« Komponist Mascagni, ki je stal takrat blizu slavnega tenorista, se je o- krenil in rekel: »Za tako krpo v grlu, moj dragi, vam drage volje plačam vsak večer po dva tisoč lir.

Heinejev grob

Grob velikega pesnika Henrika Hei- neja je na montmartreskem pokopali- šču v Parizu letos na Vseh svetih izne- nadil vse obiskovalce. Iznenadenje je bilo prijetno, ker je spomenik po dolgi letih čist in svetel, kakor da bi prišel iz kiparjeve delavnice, grob pa sveže ure- jen in nasajen. Do sedaj je bil spomenik ves črn od samih napisov in podpisov, s katerimi so številni obiskovalci kazali svoje zanimanje za pokojnega pesnika. Od letošnjih Vseh svetih naprej ima grob posebnega čuvaja, ki je dejal: »Oh, ti Heinejevi oboževalci, če bi mogli, bi bili spomenik požrili!« — Na grobu je sedaj tudi tabla s francoskim in nemškim napisom, da je pod kaznijo strogo prepovedano pisanje na spomeni- ku in odnašanje prsti in cvetic z groba.

Maščevane slikara Verneta.

Horace Vernet, znameniti francoski bojni slikar, se je vozil nekoč iz Versai- llesa v Pariz. V njegovem kupeju sta sedeli njemu nasproti dve dami, ki sta ga poznali po vidu in pričeli kar javno kritizirati njegovo zunanost, obleko, starost itd. Vernet se je odločil, da se kruto maščuje. Ko je zavozil vlak v tunel in je nastala tema, je Vernet nena- vadno glasno poljubil svojo lastno ro- ko. Uspeh je bil popoln. Komaj je pri- vozil vlak iz tunela, sta se ženski že pri- čeli prepirati in se obtoževati, da jih je slikar poljubil. Po prihodu v Pariz pa je Vernet pri izstopu iz vagona še pri- pomnil: »Predrage dame, dolgo si bom moral razbijati glavo, ker pravzaprav ne vem, ktera od vas me je poljubila!«

Naiden avtoportret Rubensa.

V neki pariški prodalnici antikvi- tet so našli drugi avtoportret znamenitega slikarja Rubensa, ki je bil izdelan vsaj l. 1650. Dragocena slika bo raz- stavljena v Louvreu.

Rekordna svetovna žitna letina

Mednarodni poljedelski zavod v Rimu objavlja statistiko glasom katere se je pridelalo v l. 1927 v 20 evropskih deže- lah, v Severni Ameriki, v 4 deželah Azije in v 3 deželah Afrike skupno 672 milijonov met. stotov pšenice na- pram 37 milijonom v l. 1926, torej za 35 mil. met. stotov več. Rži je letos za 27 mil. met. stotov več nego lani. V oči- gled tej ogromni produkciji zlasti pšeni- ce je samo ob sebi umevno, da bo Ame- rika, ki je glavni producent, letos z vsa silo pritisnila na evropski trg. Poroča se, da si hoče ameriška trgovina z žitom urediti novo oporišče za trgovanje v Evropi v Londonu.

Gori navedene kvantitete bo pomno- žila tudi še žetev v Argentini, kjer pri- čakujejo letos ozromen presežek lanske žetve, zlasti še, ker je letos posejana po- vršina veliko večja od lanske.

Seveda pa je treba na drugi strani jemati v poštev, da kvaliteta letošnje žetve ne odgovarja povsem stavljenim zahtevam, zlasti v Nemčiji in Franciji. Ogromen del pšenice in rži letošnje že- tve sploh ni sposoben za mletje.

Število konkurzov narašča

Nekateri listi so nedavno poročali, da je število konkurzov v naši državi za- čelo padati, in so govorili celo o omile- niu gospodarske krize. V kako veliki zmoti so bili, dokazuje pač najbolje naj- novejša službena statistika konkurzov, ki zaznamuje v oktobru 84 novih kon- kurzov napram 70 konkurzom v okto- bru lanskega leta, torej v letošnjem oktobru za 14 več. Po posameznih po- krajinah so razdeljeni konkurzi sledeče: v Hrvaški in Slavoniji 8, v Srbiji in Čr- ni gori 65, v Sloveniji in Dalmaciji 4, v Bosni in Hercegovini 5 in v Vojvodini 2. Zanimiva je statistika prvih deset me- secev letošnjega leta. Zaznamuje za- vsem 909 konkurzov napram 673 v istem času minolega leta, torej za 236 konkurzov ali za 35% več. Po pokraji- nah so razdeljeni ti konkurzi sledeče: v Hrvaški in Slavoniji 104, v Srbiji in Črni gori 608, v Sloveniji in Dalmaciji 92, v Bosni in Hercegovini 29 in v Voi- vodini 76. Značilno je strahotno nara- ščanje konkurzov v Srbiji; za 72% na- pram l. 1926. Pač najboljši dokaz, da smo še globoko v gospodarski krizi. —

Ravna banana.

Veliko angleško založništvo je raz- pisalo natečaj za uglasbitev in tekst modernega plesa, katerega refren bi v tekstu moral končati: »Mar ste že videli ravno banana?« Da bi se interes za ne- navadno tekmovalstvo dvignil, je založ- ništvo razpisalo 10.000 funtov za popol- noma ravno banana, ker je računalo s tem, da je ni na vsem svetu. Medtem pa je železniškemu uradniku Hartleyu uspelo, da je konstruiral aparat, s ka- terim je na rast banane tako vplival, da je banana rastle popolnoma ravno. Nato je banana odnesel k nekemu notar ju, ki je uradno potrdil, da je banana popolnoma ravna, nakar jo je hranil v zakladnici londonske Westminsterske banke. Odšel je v založništvo in zahte- val 10.000 funtov šterlingov. Presta- ženi založniki so trdili, da so se v raz- pisu le šalili in razpisano nagrado niso izplačali. Lastnik »ravne banane« pa je vložil tožbo proti založnikom in vsa lon- donska javnost pričakuje z napetostjo izid zanimivega procesa.

Madžarski Savonarola.

Veliko senzacijo je v Budimpešti vzbudila pridiga znanega patra Bangha, ki jo je imel minulo nedeljo v baziliki sv. Štefana. Bangh je ostro nastopil proti sedanjemu sistemu za- konov, ki imajo samo po enega otro- ka. Naglasil je, da hočejo biti sodob- ne dame samo žene, ne pa matere. Današnje žene imajo samo smisel za gledališče in kino ter druge zabave, kar vodi rodbinsko življenje v propast. Povdaril je, da se morajo te razmere izpremeniti. Ob zaključku je napadel tudi današnjo modo in se v splošnem zgražal nad sodobnim dru- žabnim redom.

Spominjajte se CMD

Sport

Nogometna prvenstvena tekmovanja.

Jesenska prvenstvena tekmovanja se bližajo zaključku. Doslej je bilo odli- granih 8 tekem, dve pa je SK Železni- čar odpovedal in zgubil par forfait 3:0 v korist Maribora in Rapida. Prihodnje nedeljo, 13. t. m. bo Maribor igral s Svobodo, Rapid pa bo nastopil proti Merkurju. V predzadnjem kolu 20. t. m. se srečata »Maribor« in »Ptuj« v Ptuj, dočim se v zadnjem kolu 27. t. m. odigrata dve tekmi med Železničar- jem in Svobodo v Mariboru ter Rapi- dom in Ptujem v Ptuj.

MOLNP (službeno).

V nedeljo se vrši prvenstvena tekma Svoboda:Maribor. Službeni odbornik z. Winterhalter. Ptuj je odstopil od prven- stvenih tekem proti Mariboru in Rapidu ter izgubil par forfait 3:0. Tekma Rapid Merkur se preloži na 20. t. m. radi ze- stovanja Rapida v Celovcu.

ISSK Maribor — plesni odsek.

Kakor lani bo SK Maribor tudi letos priredil dvakrat na teden plesne vaje. Prijava za plesni tečaj sprejemata gosp. Šepce, Grajski trg in g. Kurnik, Jadran- sko-podunavska banka. 1588

Sokolstvo

A k a d e m i j a sokolskega društva v Mariboru dne 12. t. m. ob 20.30 v Na- rodnem domu se priredi v proslavo 20. letnice društvenega obstoja, da se po- kažejo uspehi telesnovzgojnega dela v višini, ki se je mogla doseči v tej dobi z res prdnim delom in vztrajnostjo, ki jo zahtevajo moderne struje telovadbe. Nastopali bodo naši najboljši telovadci in telovadke, da jasno dokažejo gledalcu možnost razvijanja gibčnosti, moči, ritmič- nega čuta in vztrajnosti. Vse točke pro- grama so po sestavi take, kot jih zahteva moderno kretanje telesa, ki mu ni namen zgolj atletstvo z nakopičenjem mišičja, temveč gibkost, eleganca in ri- tem. In ravno ritem je ono, kar se danes goji. le povsod ne z razumevanjem. Nova doba telesne vzgoje v smeri na- šega načina zahteva dames od telovadca umetnosti. Res je, da je ritem v kretanju tako živ, da čuti človek v njem kakor pri lepi sliki ali umetnikovih zvokih in še mnogo več. V predpripravah za aka- demijo vidimo korakati prednjaški zbor v tej smeri in prepričani smo, da si s tem gotovo pridobi popolno priznanje gledalcev in s tem tudi zopet privabi novih bratov in sester v svoje vrste.

Predprodaja v s t o p n i c za akademijo pri trdkah Pinter & Lenard, Maier Franjo, Ilich Eman und Franjo Bureš.

S t a r e j s e č l a n i c e pričnejo s telovadbo v sredo, 9. t. m. v telovad- nici na Zriniskem trgu, od 19—20. ure. Izborno vodstvo oddelka jamči za gotov uspeh in popolno zadovoljitev telovadk, ki bodo posećale oddelkovo telovadbo.

P l e s n e v a j e obeh dosedanjih oddelkov se vršijo pričeni z 8. t. m. v enem oddelku. Posetnike opozarjamo na točnost. Vaje se vrše redno ob točkah in četrtke točno ob 8. uri.

Otroci na pokopališču in stanovanje v mestu.

K hišnemu lastniku je prišla žalost- nega obzra neka dama in ga prosila za stanovanje. Sporazumela sta se v vseh podrobnostih in hišni lastnik je že vzel v roke pero, da podpiše pogodbo, ko jo nenadoma vpraša:

— Ali imate kaj otrok?

Osem, na žalost pa so vsi na pokopa- lišču!

Hišni lastnik je nato brez besede pod- pisal pogodbo.

Dama je potem odšla domov in se pričela pripravljati na selitev. Ko je prišel voz pred novo stanovanje in so delavci že prenesli vse pohištvo, je od- šla ona mirno na pokopališče, kjer so jo čakali otroci in je odvedla vseh osem domov.

Kako je bilo hišnemu lastniku pri du- ši, si lahko vsakdo misli, — toda dama je govorila resnico!

Za zimsko porotno zasedanje

Ki se prične v Mariboru v ponedeljek dne 5. decembra in ki bo trajalo teden dni, je bilo preteklo soboto izžrebanih naslednjih 36 glavnih in 9 nadomestnih porotnikov: Žunko Franc, pos., Zg. Radvanje; Leskovar Jernej, pos., Kalše; Kaučič Valentin, pos., Smolinci; Žolgar Karl, pos., Devina; Urlep Valentin, pos., Laporje; Petovar Albin, pos., Sp. Porčič; Koderman Jakob, pos., Pobrežje; Marks Ivan, pos., Krčevina; Rihtarič Franc, pos., Skova; Lenhart Jože, pos., Zerkovce; Gregorič Leopold, pos., Zg. Bistrica; Fekonja Matija, pos., Morje; Falež Franc, pos., Polana; Bačič Franjo, pos., Gornja Lendava; Čuček Janez, pos., in župan, Sp. Voličina; Zonik Josip, pos., in župan, Berkovci; Bohl Franc, pos., Srobotnje; Schreiner Andrej, pos., Kramarovi; Aprižnik Ivan, pos., Tezno; Sernko Josip, pos., Račje; Golob Alojz, pos., Polički vrh; Napast Matevž, pos., Gorica; Košar Robert, velepos., Zg. Pleterje; Holler Anton, pos., Vertiče; Hlebič Janez, pos., Šober; Kmetec Fr., pos., Lukanja vas; Kostanješek Janko, pos., Sv. Martin pri Vurbergu; Repa Anton, pos., Jarenjski dol; Šantl Jožef, pos., Žitečka vas; Bračič Franc, pos., Boračeva; Koren Franc, velepos., Kočno; Trobas Karl, pos., Slatina; Jamšek Josip, pos., Svečina; Godec Slavko, pos., Rudeč breg; Gmeiner Stefan, pos., Sp. Duplek. Nadomestni porotniki: Sorko Josip, slikar; Franc Starčič, trgovec; Glaser Raimund, stavbenik; Fridrich Adolf, posestnik; Hrastnik Josip, instalater; Tkalec Anton, trgovec; Gmilšek Franc, trgovec; Frlic Josip, trgovec; Potočnik Ferdo, mizar, vsi iz Maribora.

Samomorilni poskusi kot zaslužek.

V Halle si je neki berač izmislil dober trik za uspešno beračenje. Hodil je po parku ter na raznih mestih fingiral obešanje. Če je videl blizu pasante, od katerih je pričakoval, da ga bodo odrezali ter na njegovo pripovedovanje o veliki bedi tudi segli globoko v žep. Lepi uspehi so ga pa zapeljali k prepogostemu fingiranju obešanja. Policija je postala nanj pozorna in nekega večera ga je zgrabil policist, ko se je že petič obešal. V njegovih žepih so našli več kosov za obešanje priprave vrvi.

Maksim Gorki:

Otroška leta

38 Poslovenil dr. I. D. X.

Neke sobote sem rano zjutraj šel na Petrovčin vrt, loviti kalinov; loviti sem jih dolgo časa. Toda rdečepersi, važni ptiči niso šli v past; dražec me s svojo krasoto, so zabavno hodili po srebrni sneženi skorji, vzletavali na veje grmovja, ki so bile toplo odeje z ivjem, in so se pozibavali na njih kakor živi cveti in otrešavali modrikaste iskre snega. To je bilo tako lepo, da mi neuspešni lov ni povzročal dolgočasja; lovec nisem bil preveč strasten, potek mi je bil zmeraj bolj všeč kakor pa rezultat; rad sem gledal, kako žive krilatci in sem premišljeval o njih.

Lepo je, če sedi na kraju snežene-ga polja, poslušaj, kakor v kristalni tišini mrzlega dne ščeblija ptiči. ne-kje daleč pa pojó mimovozeče se trojke, žalostni škripanček ruske zime. Mraz me je stresel na snegu, začutil sem ozeblino na ušesih, zato sem pobral nastavljen kletke, prelezal čez plot na dedov vrt in odšel domov: vrata na ulico so bila odprta, velik mušik je vodil z dvorišča trojico konj, ki so bili vpreženi v velike, pokrite sani, od konj je gosto puhtela para, mušik je veselo požvižgaval, meni pa je vztrepetalo srce.

»Koga si pripeljal?«
Okrenil se je, pogledal name izpod roke, skočil na rob sani in dejal:

»Papa!«
Nu, to se me ni nič tikalo; če je pop, je prišel gotovo kakšnim najemnikom nasproti.

»Eh, konjički!« je zakričal mušik in zazvižgal, se dotaknil konj z bičem in napolnil tišino z veseljem; konji so družno zdijali z dvorišča, pogledal sem njihovo sled, zaprl vrata, ko pa sem prišel v prazno kuhinjo, se je začul iz sobe močni glas matere, njene razločne besede:

»Kaj torej sedaj — ali naj se ubijem?«

Ne da bi se slekel, sem vrgel ptičnice proč, skočil nazaj v vežo, pa za del ob deda; nagrabil me je za ramo, mi pogledal v obraz z divjimi očmi, s težavo nekaj požrl in hričavo rekel:

»Mati je prišla, poidi! Počakaj...«
Stresel me je tako, da sem se komaj

vzdržal na nogah, nato me je sunil proti vratom: »Idi, idi...«

Zaletel sem se v vrata, ki so bila obita s klobučevino in voščeno, dolgo nisem mogel najti kljuke in sem z od mraza in razburjenja tresočimi se rokami tipal okrog; nazadnje sem potihoma odprl duri in obstal na pragu, oslepljen od luči.

»Glej ga!« je rekla mati. »Moj Bog, kako velik! Kaj me ne poznaš? Kako pa ga oblačite, na... Pa bele uhle ima! Mama, dajte mi hitro gosje masti!«

Stala je sredi sobe, se sklanjala nad menoj, pometala z mene obleko in me obračala kakor žogo; njeno veliko telo je bilo zavito v toplo in mehko rdečo obleko, ki je bila široka kakor kmečka suknja; zapenjali so jo veliki črni gumbi od rame dol do tal. Še nikoli nisem videl take obleke.

Njen obraz se mi je zdel manjši kakor prej, manjši in bolj bel, oči pa več je, ležale so bolj globoko, in lasje so bili vsi zlati. Ko me je slačila, je polagala obleko k pragu, njene malinaste ustnice so se v studu krivile in mučno je donel njen zapovedujoči glas:

»Kaj pa molčiš? Si vesel? Fuj, kako umazana sraica...«

Nato mi je odrgnila uhle z gosjo mastjo: bolelo me je, toda od nje je prihajal osvežujoč, okusen vonj, in to mi je manjšalo bolečine. Stisnil sem se k njej, se ji zagledal v oči, onemel od razburjenja in skozi njene besede sem slišal tihi, neveseli glas babičin:

»Svoje glavnež je, čisto se je izvil iz rok, celo deda se ne boji... Eh, Varja, Varja...«

»Nu, nikarite no, mama, razžalostite se!«

V primeri z materjo je bilo vse naokrog mahnito, žalostno in staro, tudi jaz sem se čutil starega kakor ded. Stiskajoč me s krepkimi koleno, gladeč mi lase s težko, toplo roko, je govorila:

»Treba te je ostriči. In v šolo boš moral. Ali se hočeš učiti?«

»Sem se že naučil.«

»Še malo je treba. Kaj ne, kako si močan, a?«

In smejala se je z gostim, ogrevalnim smehom ter se je igrala z menoj.

Vstopil je ded, siv, načez, z zardevlimi očmi, mati je dvignila roko, naj se odstranim, in je glasno vprašala:

»Nu, kaj je, papa, ali naj odidem?«

Ded je obstal pri oknu, praskal z nohtom led na šipi in je dolgo molčal; vse naokrog je bilo napeto pozorno, in kakor vselej v trenutku take nepetosti, so mi po celem telesu zrastle oči, ušesa, prsi so se mi čudno razširile in mi budile željo, da bi zakričal.

»Leksej, pojdi iz sobe,« je gluho ukazal ded.

»Čemu?« je vprašala mati ter me zopet potegnila k sebi.

»Nikamor ne boš hodila, prepovedujem ti...«

Mati je vstala, splavala po sobi kakor žareč oblak ter obstala dedu za hrbtom.

»Papa, poslušajte...«

Ded se je okrenil k njej in zapiskal:

»Molči!«

»Nu, kričati nad mano vam ne dovoljujem,« je tiho rekla mati.

Babica se je dvignila z divana in požugala s prstom:

»Barbara!«

Ded pa je sedel na stol in zamrmral:

»Počakaj, kdo — sem jaz? Kaj je to?«

In nenadoma je zatulil s tujim glasom:

»Osrnotila si me, Varjaka-a!...«

»Odidi!« mi je velela babica; odšel sem v kuhinjo; dušilo me je, zlezal sem na peč in dolgo časa poslušal, kako so govorili vsi hkratu, prekinjajoč drug drugega, pa zopet molčali, kakor da bi nenadoma zaspali. Govorili so o majhnem otroku, ki ga je mati porodila in ki ga je nekomu oddala, vendar pa mi ni bilo mogoče razumeti, zakaj se ded jezi: ali zato, ker je mati rodila, ne da bi ga bila vprašala, ali zato, ker mu otroka ni pripeljala?

Potem je ded prišel v kuhinjo, razmršen, rdeč in utrujen, za njim — babica, otiraje si z voglom iope solze z lic: ded je sedel na klop, se oprl z rokama ob njo, se sklonil, se tresel in grizel sive ustnice, babica se je spustila na kolena pred njim, pa tiho in goreče govorila:

»Oče, odpusti mi zaradi Kristusa, odpusti! Že drugače sani so se položile. Ali se pri gospodi, pri trgovcih ne pripeti tudi kaj takega? Pogledaj, kakšna ženska je to! Nu, odpusti, saj nihče pravičen ni...«

(Dolje prihodnjik.)

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialne namene oblikovane: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglaševanje ali reklamiranje značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Stanovanje v Mariboru,

obstoječe iz kuhine in 1—2 sob, iščem za takoj. Naslov v upravi lista. 1585

Lepa velika zračna meblavana soba s električno razsvetlavo se odda, Vojašniška ulica 18. 1584

Kratek glasovir

na prodaj, Frančiškanska ulica 21. 1587

Oglas!

Dne 12. XI. 1927. ob 9. uri dopoldne se vrši pri Sv. Juriju v Slov. goricah prostovoljna javna dražba več glav lepe goveje živine in konj, ki jih prodaja zavod ščina po Petru Mesarec. Podrobnejše informacije daje dr. Milan Gorišek, odvetnik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Grafolog-heromantik.

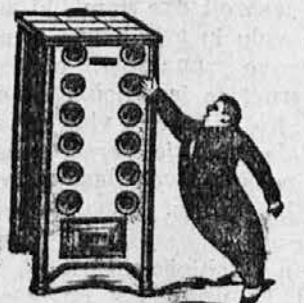
Zadnji teden tu!

Ako hočete izvedeti svojo bodočnost, obrnite se na znamenitega grafologa Egipčana, kateri vam pove Vašo prihodnost in značaj iz črt na roki in iz pisave. Sprejema vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 9.—13. in od 14.—20. ure. Ben-Ali hotel »Kosovo«, soba 5, Maribor.

SVETOVNI PATENT

„ZEPHIR“

Lesna trajno goreča peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur
ZEPHIR, tovarnica peč
Zastopstvo za Maribor železnina
PINTER & LENARD

Din 199.—

čevlji s spono lakasti in v modnih barvah pri

Anici Traun

Grajski trg 1 870

Baterije

za žepne svetiljke na debelo in drobno pri

Drago Rosina

Maribor, Vetrinjska 26

Modni baržun

se dobi po nizki ceni pri tvrdki

FRANJO MAJER

Maribor - Glavni trg 9

Ruska začetnica za Slovence

V založništvu Mariborske tiskarne v Mariboru, Jurčičeva ulica 4, je izšla

Ruska začetnica za Slovence

sestavil ruski gimn. prof.

Maksim Leonidovič Blumenau

1901 Cena broširani knjigi Din 20.—

Knjiga je za začetnike, kurza in šole jako priporočljiva

Klišeeje

vseh vrst, črte in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navačen tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah točno po naročilu in v najkrajšem času

JUGOGRAFIKA

tiskovna in založna dr. z o. z.

LJUBLJANA

Sv. Petra nasip

23